

Slutrapport

Teknikprogrammet 2011–2014

Anna Thomasson

Mattias Haraldsson

Svenskt Vatten Utveckling

Svenskt Vatten Utveckling (SVU) är kommunernas eget FoU-program om kommunal VA-teknik. Programmet finansieras i sin helhet av kommunerna. Programmet lägger tonvikten på tillämpad forskning och utveckling inom det kommunala VA-området. Projekt bedrivs inom hela det VA-tekniska fältet under huvudrubrikerna:

Dricksvatten
Rörsnät & Klimat
Avlopp & Miljö
Management

SVU styrs av en kommitté, som utses av styrelsen för Svenskt Vatten AB. För närvarande har kommittén följande sammansättning:

Anna Linusson, Ordförande
Daniel Hellström, Utvecklingsledare
Per Ericsson
Tove Göthner
Tage Hägerman
Stefan Johansson
Kristina Laurell
Annika Malm
Lisa Osterman
Kenneth M. Persson
Carl-Olof Zetterman

Svenskt Vatten
Svenskt Vatten
Norrsvatten
Sveriges Kommuner och Landsting
Smedjebacken
Skellefteå kommun
Formas
Kretslopp och vatten, Göteborgs Stad
Örebro kommun
Sydvatten AB
SYVAB

Författarna är ensamt ansvariga för rapportens innehåll, varför detta ej kan
åberopas såsom representerande Svenskt Vattens ståndpunkt.

Svenskt Vatten Utveckling
Svenskt Vatten AB
Box 14057
167 14 Bromma
Tfn 08-506 002 00
Fax 08-506 002 10
svensktvatten@svensktvatten.se
www.svensktvatten.se

Svenskt Vatten AB är servicebolag till föreningen Svenskt Vatten.

Rapportens titel:	Slutrapport Teknikprogrammet
Title of the report:	Report from Teknikprogrammet 2011–2014.
Författare:	Anna Thomasson, Ekonomihögskolan, Lunds universitet och Mattias Haraldsson, Ekonomihögskolan, Lunds universitet
Rapportnummer:	2015-14
Antal sidor:	Fyller vi i (hela rapporten/pdf:n
Sammandrag:	Rapporten består av avrapportering av Teknikprogrammet med en redogörelse för aktiviteter och projekt som genomförts inom ramen för programmet.
Abstract:	The report consists of of an acocunt of activities and projects conducted within the realm of the reserach program Teknikprogrammet that run between the years 2011–2014.
Sökord:	Forskningsprogram, Teknikprogrammet, avrapportering, lista projekt
Keywords:	Research program, Teknikprogrammet, account of activities, list of projects
Målgrupper:	Aktörer inom vatten och avloppssektorn
Omslagsbild:	Foto: AdobeStock/Fpdress
Rapport:	Finns att hämta hem som PDF-fil från Svenskt Vattens hemsida www.svensktvatten.se
Utgivningsår:	2015
Utgivare:	Svenskt Vatten AB © Svenskt Vatten AB
Om projektet	
Projektnummer:	SVU projekt 10-124/11-101
Projektets namn:	Forskningsprogram utveckling av lokal infrastruktur för ett hållbart samhälle och hållbara städer
Projektets finansiering:	Svenskt Vatten Utveckling, Avfall Sverige 1 800 000 kr fördelat på tre år

Förord

Den här rapporten utgör en redovisning av forskningsprogrammet ”Utveckling av lokal infrastruktur för ett hållbart samhälle och hållbara städer”, allmänt kallat Teknikprogrammet. Aktiva inom Teknikprogrammet har forskare vid Företagsekonomiska institutionen, Ekonomihögskolan, Lunds universitet varit. Programmet har möjliggjort forskning kring management frågor inom två branscher, VA-branschen och avfallsbranschen samt inneburit möjligheter för forskare vid Ekonomihögskolan att meritera sig. Därför vill författarna av denna rapport rikta ett stort tack till Svenskt Vatten Utveckling, Avfall Sverige och PWC för de forskningsmedel som getts inom ramen för detta program och som möjliggjort den forskning som presenteras i denna rapport.

Innehåll

Förord.....	3
Sammanfattning.....	6
Summary.....	7
1 Beskrivning av programmet och dess inriktning	8
2 Projekt och forskningsresultat.....	10
2.1 Spridning av projektens resultat	11
3 Utbildning	13
4 Externa samarbeten	14
5 Finansiering och personella resurser	15
5.1 Finansiell ram.....	15
5.2 Aktiva forskare under programperioden	15
6 Erfarenheter och slutsatser av Teknikprogrammet.....	17
Bilaga 1: Förteckning över publicerade rapporter.....	18
Bilaga 2: Förteckning över artiklar i Branschtidningar	19
Bilaga 3: Förteckning över seminarier och föredrag	21
Bilaga 4: Förteckning över vetenskapliga artiklar.....	23
Bilaga 5: Förteckning över vetenskapliga konferenser	25
Bilaga 6: Övriga publikationer	27

Sammanfattning

Det här är en rapport var syfte är att avrapportera ett forskningsprogram finansierat av Svenskt Vatten. Programmet har löpt mellan åren 2011–2014. Rapporten består av en redogörelse för de olika aktiviteter som genomförts inom ramen för programmet. Syftet med Teknikprogrammet har varit att inom VA- och avfallsbranschen studera frågor kring temat ”Utveckling av lokal infrastruktur för ett hållbart samhälle och hållbara städer” inom ramen för ämnet management. Mer specifikt har forskare som arbetat inom programmet fokuserat på följande tre forskningsområden:

- Strategi- och branschstruktur inom lokalsamhällets infrsystem
- Infrsystemens organisationsutveckling
- Infrsystemens styrsystem och lärande

Inom ramen för dessa tre forskningsområden har sammanlagt åtta olika forskningsprojekt genomförts.

I rapporten redogörs mer specifikt för hur resultaten av de åtta projekten har spridits inom VA-branschen samt inom forskarsamhället samt övriga aktiviteter i form av utbildningsinsatser, seminarier och föredrag och externa samarbeten som forskare inom ramen för programmet engagerat sig i. En mer detaljerad redogörelse för publikationer och aktiviteter ges i bilagor till rapporten.

Summary

The purpose with this report is to account for activities conducted within a research program financed by The Swedish Water and Wastewater Association. The research program has been running between the years 2011–2014. The report consists of an account of the activities conducted during the duration of the program. The purpose with the research program has been to within the sectors of water and waste water as well as waste management, conduct research within the field of management. More specifically, focus has been on the theme “The development of local infrastructure for a sustainable society and sustainable urban development” with the following three sub-areas:

- Strategy and industry structure within local infrastructural systems
- Organizational development within local infrastructural systems
- Control management and learning within local infrastructural systems

In total eight different research projects have been conducted divided on the three sub-areas.

A more detailed account for the result of the eight research projects are conducted in this report a long with a description of how the results of the projects have been spread within the sectors as well as the research community. Other activities like teaching, seminars, public speeches and networking conducted within the realm of the program is also accounted for in the report. A detailed list of publication and activities are provided in the report appendix.

1 Beskrivning av programmet och dess inriktning

1991 initierades samarbetet mellan Institutet för ekonomisk forskning vid Lunds universitet och olika "branschorganisationer" inom infrastrukturområdet i syfte att bygga upp en forskarmiljö runt skärningspunkten mellan aktörer inom infrasytem och företagsekonomi. Avsikten var att etablera en forskarmiljö som har intresse, kapacitet och kompetens att löpande följa utveckla och utvärdera aktörernas strategi, organisation och styrning.

Satsningen på att skapa en forskarmiljö med kompetens inom ovan nämnda områden har sedan 1991 fortsatt, vilket resulterat i att en stark forskningsmiljö inom området strategi, organisation och styrning av tekniska försörjningssystem växt fram vid Ekonomihögskolan i Lund.

I mitten av 2000-talet utvärderades programmet av finansiärerna och bedömdes vid den utvärderingen vara en god forskarmiljö som skapar värde för branscherna. I samband med utvärderingen gjordes även bedömningen att behovet av forskning inom tekniska försörjningssystem förväntades vara minst lika stort i framtiden som det varit under 1990-talet och början av 2000-talet. I linje med denna bedömning genomfördes en programperiod 2007–2009 samt den innevarande programperioden mellan 2011–2013 som senare förlängdes till att även omfatta 2014.

Programmets syfte är och har varit sedan programstarten 1991 att vara brett och gränsöverskridande mellan olika delar av teknisk infrastruktur. Det innebär att forskningen som bedrivs inom ramen för programmet ytterst syftar till att lyfta fram och belysa frågeställningar som har relevans för infrastrukturen i samhället. De forskningsresultat som redovisas inom ramen för programmet ska därför inte bara bedömas utifrån dess specifika relevans för enskilda sektorer som VA eller avfallshantering, utan utifrån sin betydelse för kommunal infrastruktur som helhet.

Finansieringen av "Teknikprogrammet" beskrivs bäst som ett stöd till att långsiktigt bygga upp och vidmakthålla en forskningsmiljö vid Ekonomihögskolan, Lunds universitet. Detta torde ha genomförts med viss framgång då programmet funnits sedan början av 1990-talet. Med detta sagt kan vi dock konstatera att antalet projekt som huvudsakligen riktas mot en specifik sektor relativt väl följer de olika finansiärernas ekonomiska insats.

Eftersom det är en finansiering av en forskningsmiljö har det funnits en ramstyrgrupp med representanter från finansiärerna som löpande har prioriterat projekt, detta för att säkerställa inriktning och relevans av forskningen i förhållande till finansiärernas verksamheter. Nytt för denna senast genomförda programperiod är att revisionsbyrån PwC gick in som finansiär och deltog i ramstyrgruppen (därav vissa projekt, rapporter och artiklar med ett revisionsperspektiv).

I den forskningsansökan (FoU om Utveckling av lokal infrastruktur för ett hållbart samhälle och hållbara städer) som låg till grund för den innevarande programperioden som avrapporteras i denna rapport, föreslogs ett fokus på tre forskningsområden:

- Strategi- och branschstruktur inom lokalsamhällets infrasystem
- Infrasystemens organisationsutveckling
- Infrasystemens styrsystem och lärande

Logiken är att verksamheters branschförutsättningar påverkar val av strategi. Val av strategi påverkar i sin tur val av organisation som i sin tur påverkar val av styrsystem. I rapportens *andra kapitel* görs en presentation av de tre områdena samt vilka projekt som bedrivits inom respektive område. I rapportens *tredje kapitel* redovisas på vilket sätt programmet har förts in i undervisningen vid Ekonomihögskolan i Lund.

I rapportens *fjärde kapitel* ges en beskrivning av på vilket sätt resultatet från projekten och programperioden har spridits till såväl aktörer inom branschen som till forskarsamhället. Utöver det ges en redogörelse för externa kontakter som knutits och fora inom vilka programmet representerats.

I rapportens *femte kapitel* redovisas de finansiella medel som stått programmet till förfogande samt i övergripande drag hur de använts.

I rapportens *sjätte kapitel* beskrivs erfarenheter och lärdomar från den här avrapporterade programperioden.

2 Projekt och forskningsresultat

Som nämndes i inledningen har den innevarande programperioden omfattat tre olika huvudområden, vilka är:

- Strategi- och branschstruktur inom lokalsamhällets infrasystem
- Infrasytemens organisationsutveckling
- Infrasytemens styrsystem och lärande

Inom ramen för dessa teman har nedan angivna projekt genomförts:

- Befolkningsförändringar: Vilka blir de redovisade ekonomiska effekterna i avgiftsfinansierade kommunaltekniska verksamheter? SVU-rapport C LU nr 202. Stockholm: Svenskt Vatten.
- Biogas från VA – prissättning och hantering av affärsrisker, Svenskt Vatten Utveckling. SVU-rapport nr 2013-19, Svenskt Vatten, Stockholm.
- Partneringprojekt inom VA: Studie av två partneringprojekt; Svinningeprojektet som inkluderar Roslagsvatten, Österåkers kommun, NCC, och Sundsvallsprojektet som inkluderar MittSverige Vatten, Sundsvalls kommun och Skanska.
- Särredovisning inom VA-branschen. Svenskt Vatten Utveckling. SVU-rapport nr 2013-21, Svenskt Vatten, Stockholm.
- Revisionskostnader inom kommunal sektor. Studie antagen till: The 37:th Annual Congress of the European Accounting Association, Maj 2014
- Redovisningspraxis inom den kommunala avfallsbranschen (enkätstudie). Projektet är genomfört och vetenskaplig artikel är antagen till konferens i University of Birmingham, 30 mars - 1 april 2015 som arrangeras av International Research Society for Public Management (IRSPM)

Ett projekt återstår för genomförande 2014 (beslut av ramstyrgrupp, 2013-02-27):

- Finansiell rapportering inom VA-sektorn (fallstudier) – rapport kommer att vara klar 2015.

Efter att ovan projekt har genomförts så har sju huvudprojekt genomförts under programperioden. Av dessa sju projekt har fem direkt bäring på vatten- och avloppsbranschen. I mycket nära anslutning till programmet har också följande projekt genomförts:

- Organisering för ökad uthållighet – En studie av olika organisationsformer inom den svenska VA-sektorn. SVU-rapport 2013-13. Stockholm: Svenskt Vatten.

På det *strategiska planet* berör studien om befolkningsförändringars effekter på VA och Renhållningsverksamheten intressanta utmaningar. Vidare är hur aktörerna inom biogassfären prissätter sina produkter också av *strategisk* betydelse. Avseende det *organisatoriska* området är studien av partnering i tiden och viktig, där också projektet om *organisering* för ökad uthållighet kompletterar programmet väl.

När det gäller *styrning och redovisning* har ett projekt behandlat särredovisning inom VA och en annan särredovisning inom avfallsbranschen. Då

revisionsbyrån PwC kom in som delfinansiärer i programmet har också ett projekt som handlar om revisionskostnader och resurser inom kommuner genomförts.

Avseende studien av partnering har syftet med denna varit att följa partnering projektet från dess början till dess slut. I såväl Sundsvall som Svinninge avslutades projekt under 2014. Slutrapporten publicerades i Svenskt Vattens Utvecklings rapportserie under våren 2015 med titeln ” Att arbeta i samverkan – erfarenheter från partneringsprojekt i Roslagen och Sundsvall”. Utöver rapporten presenterades resultaten från projektet i en artikel i Svenskt Vattens tidning också den publicerades under våren 2015.

Sammantaget har det bedrivits projekt inom de tre områden som programmet omfattat.

2.1 Spridning av projektens resultat

Resultat från de genomförda projekten har spridits till Svenskt Vattens medlemmar genom forskarrapporter och artiklar i branschtidningar samt seminarier/utbildningsinsatser och föredrag som forskare från forskningsprogrammet deltagit i. Hur resultaten från ett visst projekt ska spridas har diskuterats med ramstyrgruppen och beslut om typ av publikation och eventuella seminarier har fattats i samråd med denna grupp. Utöver spridning av resultat inom branschen och till Svenskt Vattens medlemmar har forskare inom programmet även spridit resultaten genom deltagande i vetenskapliga konferenser och via publikationer i internationella journaler.

Nedan följer en mer detaljerad redogörelse av hur resultaten från de ovan beskrivna projekten genomförts. Det bör beaktas att dessa utgick från en ram på 3 mkr per år jämfört med 1 mkr per år som har blivit realiteten under perioden.

Utfallet har varit 10 mer praktikerorienterade rapporter, varav tre SVU rapporter (för en samlad förteckning se bilaga 1). Utöver rapporter har forskarna i programmet skrivit ett tjugotal antal artiklar i branschtidningar, vilka dessa är sammanfattas i bilaga 2.

Forskare inom ramen för programmet har medverkat vid ett antal olika seminarier och kursaktiviteter (se bilaga 3). Till exempel har Anna Thomasson och Mattias Haraldsson medverkat på vattenstämman och där presenterat resultat från aktuell forskning (2013 och 2014). Anna Thomasson har även deltagit på konferenser i såväl Helsingfors som i Köpenhamn för programmets räkning och presenterat forskningsresultat för aktörer inom branschen. Mattias Haraldsson har deltagit på seminarier på Svenskt Vatten i oktober och november 2014 samt vid en träff i Göteborgsregionen i februari 2014. Utöver detta har Mattias också anlitats av Kommunalekonomisk förening (KEF) för att föreläsa om särredovisning vid två tillfällen. Rapporter som skrivits inom ramen för olika projekt har löpande under programperioden publicerats på programmets hemsida: www.teknikprogrammet.se.

När det gäller spridning av resultaten till forskarsamhället har fler än tio stycken artiklar i internationella journaler publicerats under programperioden (se bilaga 4) och ett flertal presentationer på vetenskapliga konferenser

(se bilaga 5). Övriga publikationer i form av böcker och bokkapitel finns förtecknade i bilaga 6.

Utöver ovan nämnda utfall har arbete genomförts avseende att skriva ansökningar för att utöka programmets finansiella ram. Som ett led i detta arbete skrevs bl. a. en ansökan inom området biogas. Denna satsning visade sig emellertid inte ha någon effekt då ansökan inte resulterade i forskningspengar.

Under programmets period har en av forskarna blivit professor, Torbjörn Tagesson.

3 Utbildning

I samband med genomförandet av biogasprojektet gjordes det en riktad utlysning till studenter som var intresserade av att skriva uppsats inom detta tema. Resultatet blev två stycken uppsatser inom området. Varav den ena med titeln ”Investeringsbeslut i nyetablerade branscher” skriven av Fiona Kotzurek, Besa Muji och Ola Nordahl, bedömdes vara av stort intresse för branschen. Studenterna bjöds därför in till ramstyrgruppen för att presentera sina resultat. En av studenterna arbetade sedan vidare med biogasprojektet som projektassistent över en sommar. Detta arbete resulterade i en SVU rapport.

Utöver insatser inom ramen för grundutbildningen har programmet också haft doktorander. Under programperioden har två personer som varit aktiva i programmets olika projekt disputerat (Jonas Fjertorp, 2011 och Elin Smith, 2012). En doktorand bedöms kunna färdigställa en doktorsexamen baserat på de studier som gjorts inom ramen för programmet och kommer framöver att övergå till statlig finansiering det sista året, 2015 (Mattias Haraldsson).

4 Externa samarbeten

Utöver att sprida forskningsresultaten i olika publikationer, delta i seminarier och i utbildning har forskare inom ramen för programmet arbetat med att sprida kunskap om programmet och dess forskning i olika nätverk, dels inom Lunds universitet, dels internationellt.

När det gäller nätverk inom Lunds universitet är det framförallt två som är aktuella. Den ena är Urban Arena som är ett nätverk som samlar forskare från olika discipliner som har det gemensamt att de arbetar med forskning kring hållbar urban utveckling. Bl.a. anordnar nätverket seminarium och utbildningar som samlar såväl forskare som praktiker. I samband med ett sådant seminarium som anordnades i april 2014 presenterade Anna Thomasson resultat från forskning som gjorts inom ramen för programmet. Anna Thomasson sitter även med i styrgruppen för nätverket Urban Arena.

Vid Lunds universitet finns det även ett nätverk som kallas för Vattenportalen. Detta nätverks hemsida samlar forskare som arbetar med forskningsprojekt inom området vatten och avlopp. Forskare från Teknikprogrammet finns representerade i detta nätverk och på deras hemsida (se gärna <http://www.water.lu.se/>).

Med anknytning till Lunds universitet har ett nationellt forskningscenter för kollektivtrafik bildats i Lund, K2. Inom ramen för detta forskningscenter ska forskning kring kollektivtrafikens roll i samhället bedrivas. Detta har visserligen inte direkt koppling till VA-sektorn, men är relevant utifrån ett bredare perspektiv då det omfattar frågor kring hållbar stadsutveckling. Anna Thomasson är med i en av forskargrupperna vid K2.

Forskare från programmet är även med i internationella nätverk varav Ciriec är det främsta. Ciriec är ett internationellt nätverk som samlar forskare från olika länder som har det gemensamt att de studerar tekniska försörjningssystem. Anna Thomasson är med i detta nätverk och har även varit aktiv i författandet av rapporter med fokus på VA-sektorn och då med ansvar för att beskriva svensk VA-sektor.

5 Finansiering och personella resurser

5.1 Finansiell ram

I tabell 5.1 nedan ges en sammanställning av vilka som varit med och finansierat programmet under perioden 2011–2014 samt hur stor andel av programmets totala budget respektive finansiär bidragit med.

Tabell 5.1 Sammanställning finansiering och finansiärer

	Finansiering per finansiär	Andel finansiering
Svenskt Vatten	1 700 000	38 %
Avfall Sverige	1 000 000	23 %
PWC	850 000	19 %
Ekonomihögskolan (Lön)	890 000	20 %
Summa finansiering	4 440 000	100 %

Från och med avslutandet av Teknikprogrammet finansieras Mattias Haraldsson av Ekonomihögskolan i Lund under ett år för att avsluta sina doktorandstudier och ta sin examen, en examen som helt bygger på studier genomförda inom ramen för programmet. Ekonomiskt motsvarar detta åtagande ca 650 tkr.

I programidén målsattes att det även skulle sökas pengar från andra finansiärer. Detta gjordes under programperioden (Formas, Energimyndigheten, Svensk Fjärrvärme) utan framgång.

De finansiella medlen som funnits tillgängliga under programperioden har framförallt gått till att bekosta löner för forskare och doktorander inom programmet. Följande personer har uppburit lön från programmet:

- Torbjörn Tagesson, professor
- Veronica Blank, doktorand
- Jonas Fjertorp, doktorand/lektor
- Mattias Haraldsson, doktorand
- Elin Smith, lektor
- Ola Nordahl, forskarassistent.

Utöver löner har kostnader för resor inom ramen för respektive projekt finansierats av programmedlen samt kostnader för språkgranskning av publikationer (framförallt avhandlingar och internationella publikationer).

5.2 Aktiva forskare under programperioden

- Torbjörn Tagesson, Professor, numera Linköpings universitet
- Anna Thomasson, Ekonomie doktor, Ekonomihögskolan, Lunds Universitet
- Jonas Fjertorp, Ekonomie doktor, Ekonomihögskolan, Lunds Universitet
- Mattias Haraldsson, konsult PwC och doktorand, Ekonomihögskolan, Lunds Universitet

- Stefan Yard, Professor, Ekonomihögskolan, Lunds Universitet
- Elin Smith, lektor, Högskolan Kristianstad (föräldraledig)

Torbjörn och Anna har varit programansvariga. Utöver ovan nämnda personalresurser har Svenskt Vattens medlemmar har indirekt bidragit i programmet då de utgjort studieobjekt för de olika forskningsprojekten.

6 Erfarenheter och slutsatser av Teknikprogrammet

Sammantaget har de olika satsningarna inom ramen för programmet (sedan 1990-talet) resulterat i 8 ekonomie doktorer (varav 2 den senaste programperioden), två docenter samt två professorer (varav en den senaste programperioden) och en aktiv doktorand som beräknas kunna fullfölja sin doktorsexamen baserat på den forskning som bedrivits inom den senaste programperioden. Utöver detta ett flertal rapporter, artiklar och föredrag. Forskare som har varit och är aktiva inom programmet är av många av Svenskt Vattens medlemmar kända och också ofta anlitade av kommuner och branschorganisationer för att hålla föredrag och göra projekt av olika slag.

Vissa av medarbetarna har gått vidare till tjänster vid andra lärosäten eller arbetsplatser (vilket inneburit att kompetensen fått spridning även utanför Lund) andra är för närvarande föräldralediga. Vidare lämnade en finansiär, Avfall Sverige, programmet under innevarande period. Sammantaget innebär detta att det för närvarande inte finns underlag för en ny stor program-satsning.

Vår förhoppning är att den forskningsmiljö som idag finns etablerad vid Institutet för ekonomisk forskning vid Lunds universitet även fortsättningsvis skall kunna bidra till branschen. Samarbetet mellan forskare vid Ekonomihögskolan i Lund och Svenskt Vatten bedöms som god och utbytet har och är fortfarande stort och programansvarigas förhoppning är därför att tillsammans med Svenskt Vatten hitta nya former för forskningssamverkan. Ett exempel på denna ambition från vår sida är att det finns två inskickade ansökningar till Svenskt Vatten om medel för att driva ett projekt som handlar om redovisning av VA-verksamheternas materiella anläggningstillgångar (ledningar och VA-verk) samt ett med fokus på förutsättningar och villkor för att driva VA i egen förvaltning. Utöver det planeras en större mer omfattande projektansökan att lämnas in till svenskt Vatten i februari 2015.

Bilaga 1: Förteckning över publicerade rapporter

SVU-rapporter	
SVU-rapport nr 2015-08	Att arbeta i samverkan – erfarenheter från partneringsprojekt i Roslagen och Sundsvall
SVU-rapport nr 2013-21	Särredovisning inom VA-branschen. Mattias Haraldsson
SVU-rapport nr 2013-19	Biogas från VA - prissättning och hantering av af-färsrisker. Ola Nordahl
SVU-rapport C LU nr 202	Befolkningsförändringar: Vilka blir de redovisade ekonomiska effekterna i avgiftsfinansierade kommunaltekniska verksamheter? Jonas Fjertorp
SVU-rapport 2013-13	Organisering för ökad uthållighet – En studie av olika organisationsformer inom den svenska VA-sektorn. Anna Thomasson
Övriga rapporter	
Nationella kommunforskningsprogrammets rapportserie, 17	Hur påverkas kommunernas ekonomi av befolkningsförändringar? Jonas Fjertorp
Litteraturöversikt på uppdrag av Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser.	Lokalt näringslivsklimat: Vad innebär det och hur kan det utvecklas? Jonas Fjertorp
Nationella kommunforskningsprogrammets ERFA-rapportserie, nr.5	Att arbeta med tillväxtfrågor: Erfarenheter från Eskilstuna, Osby och Piteå kommun. Fjertorp, J., Mattisson, O. & Thomasson, A.
Nationella kommunforskningsprogrammets rapportserie, nr 24	Kommunala tillväxtstrategier – Mobilisering av aktörer och resurser. Fjertorp, J., Mattisson, O. & Thomasson, A.
Nationella kommunforskningsprogrammets rapportserie, nr 16.	Upphandling av sakkunniga yrkesrevisorer – vilken påverkan har konkurrensen? Tagesson, T., Glinatsi, N.A. och Prahl, M.
Teknikprogrammets rapportserie, 203	Samverkan kring biogasverksamhet: En empirisk studie av samverkan mellan kommunala aktörer. Veronica Blank
Publicerad av Ciriec.	Dokumentation av svensk VA-försörjning. Rapport som ingår i en gemensam kartläggning av infrastruktur-försörjning i olika länder. Publicerad av Ciriec. Anna Thomasson och Ola Mattisson

Bilaga 2: Förteckning över artiklar i Branschtidningar

- Haraldsson, M. (2015). "Behövs tydligare särredovisning av avgiftsfinansierad verksamhet?", Kommunal ekonomi, nr 3.
- Thomasson, A. och Smith, E. (2015). Partnering ökar samverkan med externa aktörer. Svenskt Vatten nr 3, juni 2015.
- Thomasson, A. (2015). "Utblick Europa – organisationsfrågan på tapeten, Svenskt Vatten nr 2, April 2015.
- Haraldsson, M. (2014). Hög tid att utveckla särredovisningen av vatten- och avloppsverksamheten. Svenskt Vatten, Nr. 1, februari 2014.
- Fjertorp, J. (2013) "Skulder är inte mycket till arv att lämna efter sig". Balans, Nr. 2. s. 38–39.
- Fjertorp, J. (2013) "Befolkningsförändringars påverkan på kommun-ekonomin". Kommunal Ekonomi, Nr. 1. s.25–26.
- Haraldsson, M. (2013). "Omtag för särredovisningen av vatten- och avloppsverksamheten", Kommunal ekonomi, nr 5.
- Thomasson, A: (2013). "Erfarenheter av organisationsformer", Svenskt Vatten, Nr. 3, juni 2013.
- Thomasson, A (2013). Ansvarsfull ägarstyrning av offentligt ägda bolag – hur gör man? Kommunal Ekonomi, september 2013
- Tagesson, T. (2013). "Upphandling av kommunala yrkesrevisorer – är det bara priset som avgör?", Kommunal ekonomi, nr 1
- Tagesson, T. (2013). "Lagtrots utvecklar inte redovisningen", Kommunal ekonomi, nr 5.
- Fjertorp, J. (2012) "Stabil taxa trots varierande befolkning". Avfall och Miljö, nr.5. s.33.
- Fjertorp, J. (2012) "Orimligt att lånefinansiera offentliga investeringar". Balans, nr.5. s. 42–43.
- Fjertorp, J. (2012) "Bör kommuner eftersträva befolkningstillväxt?". Ekonomisk Debatt, vol.40, nr.3, s.19–25.
- Fjertorp, J., Larsson, R. G. & Mattisson, O. (2012) "Kommunalt DNA för lokal tillväxt". Kommunal Ekonomi, nr. 1.
- Tagesson, T. (2012). "Det är rimligt att låna till offentliga investeringar", Balans, nr 8–9.
- Thomasson, A. (2012). "Trendigt att samarbeta". Svenskt Vatten, Nr 3, juni 2012.
- Thomasson, A. och Grossi, G. (2012). "Vinnande svensk-dansk hamn-samverkan". Kommunal Ekonomi, nr 3, 2012.

Fjertorp, J. (2011) "Kommunal investeringsplanering med magkänsla: På bekostnad av legitimitet och transparens". Ekonomisk Debatt, vol.39, nr.3, ss.21–27.

Fjertorp, J. (2011) "Målfokuserade investeringar", Svenskt Vatten, nr 2.

Fjertorp, J. (2011) "Målfokuserade investeringar". Kommunal Ekonomi, nr 1.

Fjertorp, J. (2011) "Dyr infrastruktur vid befolkningsförändringar".
[http://www.infrastrukturnyheter.se/2011/01/dyr-infrastruktur-vid-befolkningsförändringar](http://www.infrastrukturnyheter.se/2011/01/dyr-infrastruktur-vid-befolkningsforandringar), 2011-01-13.

Rapport till Ciriéc (2011): Dokumentation av svensk VA-försörjning. Rapport som ingår i en gemensam kartläggning av infrastruktur-försörjning i olika länder. Publicerad av Ciriéc.

Tagesson, T. (2010). "Självkostnad - en central princip", Avfall och Miljö, nr 3.

Bilaga 3: Förteckning över seminarier och föredrag

2015-05-07: Mattias Haraldsson: Föredrag om komponentavskrivningar inom VA och Renhållning. KEFU. Lund. 7 maj 2015.

2015-05-05: Mattias Haraldsson: Föredrag om redovisning för avfallsverksamhet. Avfall Sverige. Stockholm. 5 maj 2015.

2015-04-27: Mattias Haraldsson: Föredrag om särredovisning och komponentavskrivningar inom VA och Renhållning. Kommunal-ekonomisk förening. Stockholm. 27 april 2015.

2015-04-27: Mattias Haraldsson: Föredrag om komponentavskrivningar inom VA för samhällsbyggnadschefer och VA-chefer i Skåne. Kommunförbundet Skåne. Skåne. 24 resp. 28 april 2015.

2015-03-17: Mattias Haraldsson: Föredrag om redovisning för VA-verksamhet kopplat till komponentavskrivningar. Svenskt Vatten. Stockholm. 17 mars 2015.

2014-12-09: Mattias Haraldsson: Föredrag om särredovisning och komponentavskrivningar inom VA och Renhållning. Kommunal-ekonomisk förening. Stockholm. 9 december 2014.

2014-11-29: Mattias Haraldsson: Föredrag om särredovisning och komponentavskrivningar inom VA och Renhållning. Kommunal-ekonomisk förening. Malmö. 29 november 2014.

2014-11-19: Mattias Haraldsson: Föredrag om redovisning för VA-verksamhet kopplat till exploatering. Svenskt Vatten. Stockholm. 19 november 2014.

2014-11-19: Mattias Haraldsson: Föredrag om redovisning för VA-verksamhet kopplat till komponentavskrivningar. Svenskt Vatten. Stockholm. 21 oktober 2014.

2014-05-14: Mattias Haraldsson: God redovisning inom VA-verksamhet. Vattenstämman i Jönköping 14 maj 2014.

Anna Thomasson: Kommunförbundet Skånes meeting for CFOs in municipalities, 2014-04-04 i Malmö.

Anna Thomasson: Speaker at the Urban Arena seminar titled "Urban visions and challenges: Cities and the challenges of climate change". Held in Lund 2014-04-07.

2014-03-27: Mattias Haraldsson: Föredrag om redovisning för VA-verksamhet. Göteborgsregionens kommunalförbund. Stockholm. 27 mars 2014.

2013-12-17: Mattias Haraldsson: Föredrag om redovisning för VA-verksamhet. PwC. Stockholm. 17 december 2013.

Jonas Fjertorp: Föredrag om lokalt näringslivsklimat på Attraktionskraftsdagen. Näringsdepartementet i Stockholm den 27 maj 2013.

Anna Thomasson: Föredrag på Svenskt Vattens stämma, Umeå, 14-15 Maj, 2013.

Anna Thomasson: Föredrag Sjöbo kommuns bolagsstämma, 29 april 2013 på temat styrning av offentligt ägda bolag.

Anna Thomasson: Föredrag på NORDIWA - Nordisk Management Konferens inom VA, Köpenhamn, 4 april 2013.

Jonas Fjertorp: Föredrag om hantering av kommunal investeringsverksamhet. KEF södra krets i Hässleholm den april 2013.

Anna Thomasson: Medverkan vid Svenskt Vattens seminarium på temat Organisationsformer i VA-branschen, i Göteborg 24 januari 2013 samt i Stockholm 21 februari 2013.

Jonas Fjertorp: Föredrag om ekonomiska konsekvenser av befolkningsförändringar för kommuner och kommunala fastighetsbolag. PwC i Lund den 18 januari 2013.

Jonas Fjertorp: Lecture about "Managing Swedish municipal infrastructure: Solutions for changing conditions". Association of Finnish Local and Regional Authorities. Helsinki, 9th January, 2013

Jonas Fjertorp: Föredrag om ekonomiska effekter av befolkningsförändringar i kommuner för förtroendevalda revisorer, PwC, 28 maj 2012.

Anna Tomasson: Föredrag om styrning av kommunala bolag på nätverksträff med kommunstyrelseordförande i Östgötaregionen, 1 mars 2012 (Anna Thomasson).

Anna Tomasson: Möte med andra institutioner vid Lunds universitet om Kollektivtrafikforskning och ansökan om pengar till ett center för sådan forskning, januari 2012.

Anna Tomasson: Föredrag på seminarium anordnat av Svenskt Vatten, Stockholm, 14 december 2011.

Anna Tomasson: Föredrag på nätverksträff med kommunchef i Östgötaregionen, 8 december 2011.

Anna Tomasson: Föredrag på Tolfte Nordiska Avloppskonferensen, Helsingfors, 14–16 november 2011.

Jonas Fjertorp: Seminarium om kommunal tillväxt för kommunala politiker och tjänstemän, Strömstad, Nationella kommunforskningskonferensen, 13–14 oktober 2011.

Jonas Fjertorp: Föredrag för Kommunstyrelsen i Älmhults kommun om investeringar i kommunal infrastruktur, 10 maj 2011.

Jonas Fjertorp: Seminarium om målfokuserad kommunal investeringsverksamhet, KEFU, Lund, 28 april 2011.

Anna Tomasson: Medverkan på seminarium anordnat av Roslagsvatten, februari 2011.

Bilaga 4: Förteckning över vetenskapliga artiklar

Haraldsson, M. and Tagesson, T. (2014), "Compromise and avoidance: The response to new legislation", *Journal of Accounting & Organizational Change*, Vol. 10, No. 3, pp. 288–313.

Fjertorp, J. (2012). Explaining Development of Capital Asset Volume in Swedish Local Governments. *Journal of Finance and Management in Public Services*, *Journal of Finance and Management in Public Services*, Vol.11 No.1, pp.14–28.

Grossi, G. & Thomasson, A. (2014). Bridging the accountability gap in hybrid organizations: The case of Malmö-Copenhagen Port, *International Review of Administrative Science* (forthcoming).

Grossi, G; Thomasson, A & Argento, D. (2011). "Comparing governance solutions for water service management in Italy and Sweden". *Corporate Ownership and Control*, Vol. 8, No. 3, pp. 188–195.

Grossi, G. & Thomasson, A. (2011). "Jointly owned companies as instrument of Local Government: Comparative evidence from the Swedish and Italian water sector". *Policy Studies (UK)*, Vol. 32, No. 3, pp. 277–289.

Knutsson, H. & Thomasson, A. (2013). "Innovation in the Public Procurement Process: A study of the creation of innovation-friendly public procurement" *Public Management Review*, Innovation special issue, pp 2–14.

Knutsson, K., Ramberg, U. & Tagesson, T. (2012). Benchmarking through Municipal Benchmarking Networks: Improvement or Leveling of Performance? *Public Performance and Management Review*. Vol. 36, No 1, pp. 102–123.

Mattisson, O. & Thomasson, A. (2014). The corporatization process: An owner perspective, *Public Policy and Administration Review*, Vol. 2, No. 2.

Smith, E. (2013). Entrepreneurship at the local government level – Stimulating and restraining forces in the Swedish waste management sector, *Public Management Review*, pp 2–24.

Smith, E. (2012). Explaining public entrepreneurship in local government organisations, *State and Local Government Review* , Vol. 44, No. 3, pp. 171–184.

Tagesson, T., Klugman, M. & Lindvall, M. (2013). What explains the extent and content of social disclosures in Swedish municipalities' annual reports, *Journal of Management and Governance*, Vol. 17. No. 2, pp. 217–235.

Tagesson, T. & Grossi, G. (2012). The materiality of consolidated reporting – an alternative approach to IPSASB, *International Journal of Public Sector Performance Management*. Vol. 2, No 1, pp. 81–95.

Tagesson, T. & Eriksson, O. (2011). What Do Auditors Do? – Obviously they do not scrutinize the accounting and reporting, *Financial Accountability and Management*, Vol. 27, No 3, pp 272–285.

Thomasson, A. & Grossi, G. (2013). Governance and Accountability of Joint Ventures: A Swedish Case Study in Valkama, P.; Bailey, S. and Anttiroiko, A-V. 2013, *Organizational innovation in public services: Forms and governance*, pp. 221–237, Hampshire: Palgrave Macmillan.

Bilaga 5: Förteckning över vetenskapliga konferenser

Haraldsson, M. (2015) 'Transparency and accountability lost? Full cost accounting reporting in the Swedish municipal solid waste business, University of Birmingham, 30 March – 1 April 2015, International Research Society for Public Management (IRSPM)

Collin, S-E, Haraldsson, M. & Tagesson, T. (2012) 'Explaining municipal audit costs in Sweden: considering the principal' Paper presented at The 37:th Annual Congress of the European Accounting Association, May 2014.

Thomasson, A. (2014). Management across boundaries – A municipal dilemma, Presented at the 8th International conference on accounting, auditing and management in public sector reforms. September, 2014. Edinburgh, Scotland.

Thomasson, A. and Grossi, G (2013). Exploring how to bridge the accountability gap in hybrid organizations: The Case of Malmö Copenhagen Port. Presenterat på 22nd Nordic Academy of Management Conference, Reykjavik, Island 21–23 Augusti, 2013.

Helmersson, H. and Tagesson, T. (2013) What's that got to do with the price of fish? About municipal auditors' reporting, Paper presented at the 14th Biennial CIGAR Conference, September 2–3, Birmingham, England.

Tagesson, T., Andersson Glinatsi, N. and Prahl, M. (2013). Procurement of audit services in the municipal sector: The impact of competition, Paper presented at the 6th Workshop on Accounting and Regulation, July 4–6, Siena, Italy.

Fjertorp, J. (2012). Population changes in Swedish municipalities: What are the reported economic impact on fee financed local technical services?. Paper presented at the 7th International Conference on Accounting, Auditing and Management in Public Sector Reforms, EIASM. September 4–6, 2012, Milan, Italy.

Grossi, G & Thomasson, A. 2012. Facing the challenge of obtaining accountability in hybrid organizations. Paper presenterat till konferensen, 16th IRSPM conference, 11–13 april, 2012, Rom, Italien.

Haraldsson, M. & Tagesson, T. (2012) Compromise and avoidance – the response to new legislation, Paper presented at the 7th International Conference on Accounting, Auditing and Management in Public Sector Reforms, September 4–6, Milan, Italy.

Mattisson, O. & Thomasson, A. 2012. Corporatization of public services – a strategy for local government real-estate companies. Paper presenterat på konferensen, 16th IRSPM conference, 11–13 April, 2012, Rom, Italien.

Thomasson, A. 2012. Legitimacy versus institutional entrepreneurship in the development for strategies in hybrid organisations. Paper accepterat till "New Public Sector Seminar" 8–9 november 2012, Edinburgh, Skottland.

Thomasson, A. 2012. The strive for strategic fit in municipal corporations. Paper accepterat till the 7th International conference on accounting, auditing and management in public sector reforms. 4–6 september, 2012. Milano, Italien.

Fjertorp, J. (2011). What explains importance of different capital investment goals in Swedish local governments? Paper presented at Research Workshop with professor Irvine Lapsley. March 29, 2011, Lund, Sweden.

Grossi, G & Thomasson, A. "Facing the challenge of obtaining accountability in hybrid organizations". Paper accepterat till konferensen The 7th International Critical Management Conference, 11–13 juli 2011, Neapel, Italien.

Knutsson, K., Ramberg, U. and Tagesson, T. (2011) Benchmarking through Municipal Benchmarking Networks: Improvement or Leveling of Performance?, Presented at the 13th Biennial CIGAR Conference, in Ghent Belgium 9–10 Juni.

Thomasson, A. (2011). "Exploring the "hybridity" of hybrid organizations". Paper accepterat till konferensen, 15th IRSPM conference, 11–13 April, 2011, Dublin, Irland.

Bilaga 6: Övriga publikationer

Fjertorp, J. & Thomasson, A. (2013). Kalkylhandbok för offentlig fastighetsverksamhet, Stockholm: Sveriges Kommuner och Landsting

Thomasson, A. (2013) Offentligt ägda bolag – svårstyrda företagshybrider. Lund: Studentlitteratur.

Thomasson A, och Grossi, G (2013) Governance and Accountability of Joint Ventures: A Swedish Case Study. In: "Organisational Innovation in Public Services: Forms and Governance" Ed. Steven Bailey och Pekka Valkama. Palgrave MacMillian.

Box 14057 • 167 14 Bromma
Tfn 08 506 002 00
Fax 08 506 002 10
svensktvatten@svensktvatten.se
www.svensktvatten.se